

ملحق ٢

**معجم لفظي بالمصادر البسيطة
في اللغة الفارسية**

المصدر	جذر المضارعة	معناه
- آ -		
آراستن	آرای	آن یزین
آرامیدن	آرام	آن یهدیء
آزردن	آزار	آن یضرء ، آن یعذب ، آن یؤلم
آزمودن	آزمای	آن یجرب ، آن یختبر
آسودن	آسای	آن یستریح
آشمیدن	آشام	آن یشرب
آشفتن	آشوب	آن یضطرب ، آن یشور
آغازیدن	آغاز	آن یبدأ ، آن یستأنف
آغشتن	آغار	آن یختلط ، آن ینغمس ، آن یتلوث
آفریدن	آفرین	آن یخلق ، آن یبدع
آگندن	آگن	آن یحشو ، آن یملا
آمدن	آی - آ	آن یأتی ، آن یحضر
آمرزیدن	آمرز	آن یسامح
آموختن	آموز	آن یتعلم ، آن یعلم
آمیختن	آمیز	آن یخلط
آوردن	آور	آن یُحضر ، آن یجلب
آویختن	آویز	آن یعلق

- ا -

ارزیدن	ارز	آن یستحق ، آن یساوی
افتادن	افت	آن یسقط ، آن یقع
افراشتن	افراز	آن یزهو ، آن یفتخر
افروختن	افروز	آن یُشعل ، آن یشتعل
افزودن	افزای	آن یزید ، آن یزید
افسردن	افسر	آن یتجمد ، آن یتجلط
افشاندن	افشان	آن یشر ، آن یبذر
افگندن	افگن	آن یرمی ، آن یلقی
انداختن	اندار	آن یلقی ، آن یطلق
انجامیدن	انجام	آن ینتهی ، آن ینهی
انداختن	انداز	آن یقذف ، آن یطلق (السهم)
اندوختن	اندوز	آن یجمع ، آن یکوم
اندودن	اندای	آن یکسو
اندیشیدن	اندیش	آن یفکر ، آن یخشی
انکاشتن	انگار	آن یتخیل ، آن یظن
انگیختن	انگیز	آن یشیر
ایستادن	ایست	آن یقف

- ب -

باختن	باز	آن یلعب ، آن یقامر
باریدن	بار	آن یمطر
یافتن	باف	آن یخیط
بالیدن	بال	آن یزهو
بایستن	باید	آن یجب
بخشودن		
بخشیدن	بخش	آن یهب ، آن یمنح

برازیدن	براز	آن یناسب
بُردن	بُر	آن یحمل
بَریدن	بر	آن یقطع
بستن	بند	آن یقفل ، آن یربط ، آن یعقد
بسیجیدن	بسیج	آن یعزم ، آن یهدف
بلعیدن	بلع	آن یلع
بودن	باش	آن یكون
بوسیدن	بوس	آن یبوس ، آن یقبل
بویدن	بوی	آن یشم ، (له رائحة)
بیختن	بیز	آن ینخل

- پ -

پاشیدن	پاش	آن یشر ، آن یکتر
پالودن	پالا	آن یصفی ، آن ینقی
پختن	پُر	آن یطبخ
پذیرفتن	پزیر	آن یقبل
پراگندن	پراکن	آن یتبعثر
پراختن	پرداز	آن یدفع ، آن ینتهی
پرستیدن	پرست	آن یعبد
پرسیدن	پرس	آن یسأل ، آن یستفسر
پروردن	پرور	آن ینشیء ، آن یربی ، آن یرعی
پریدن	پر	آن یطیر
پَر مُردن	پَر مُر	آن یذوی ، آن یتلاشی
پژوهیدن	پژوه	آن یبحث ، آن یتفحص
پسندیدن	پسند	آن یعجب ، آن یستلطف ، آن یفضل
پلاسیدن	پلاس	آن یخفتی ، آن ینتهی
پلکیدن	پلکید	آن یتسکم

پنداشتن	پندار	آن يتخيل ، آن يتصور
پوسیدن	پوس	آن يتعفن ، آن يتحلل ، آن يخلق
پوشیدن	پوش	آن يلبس
پویدن	پوی	آن ينشد
پیچیدن	پیچ	آن يلوي ، آن يطوي
پیراستن	پیرای	آن يتزين
پیمودن	پیمای	آن يقطع (طريق) ، آن يقيس
پیوستن	پیوند	آن يواصل ، آن يداوم

- ت -

تاختن	تاز	آن يتنفذ ، آن يسلك
تافتن	تاب	آن يتعقب
تپیدن	تپ	آن يضطرب (خوفاً)
تراشیدن	تراش	آن يقص ، آن يحلق ، آن يقلم
تراویدن	تراو	آن يعصر ، آن يرشح
ترسیدن	ترس	آن يخاف ، آن يتهيب ، آن يخشى
ترشیدن	ترش	آن يحمض
ترکیدن	ترك	آن ينشق ، آن يترك
تکاندن	تکان	آن يتحرك ، آن يحرك ، آن يهز
تکانیدن		
تنیدن	تن	آن ينسج
توانستن	توان	آن يقدر ، آن يستطيع

- ج -

جستن	جه	آن يقفز ، آن ينط ، آن يفر
جستن	جوى	آن ينقب ، آن يبحث ، آن يطلب
جنبیدن	جنب	آن يحرك ، آن يتحرك

جنگیدن	جنگ	آن بحارب ، آن یقاتل ، آن بصارع (غیر مستعملة)
جوشیدن	جوش	آن یغلی
جویدن	جو	آن یمضغ ، آن یطحن
جهیدن	جه	آن یقفز

- ج -

چاپیدن	چاپ	آن یغثال ، آن یغتصب
چاییدن	چای	آن یتصدع الرأس ، آن ینزکم
چپیدن	چپ	آن یمیل ، آن ینقلب
چربیدن	چرب	آن یغلب ، آن ینتصر ، آن یتفوق
چرخیدن	چرخ	آن یدور
چریدن	چر	آن یرعی ، آن یعلف (العشب ، العلف)
چسبیدن	چسب	آن یلصق ، آن یلتصق
چشیدن	چش	آن یتذوق ، آن یجرب
چکیدن	چک	آن ینساب ، آن ینقط
چلانندن		
چلایندن	چلاب	آن یعصر
چمیدن	چم	آن یتبخر
چیدن	چین	آن یرتب ، آن ینظم

- خ -

خاریدن	خار	آن یحک
خاستن	خیز	آن ینهض
خاییدن	خای	آن یمضغ
خراشیدن	خراش	آن یخربش ، آن یمسح
خرامیدن	خرام	آن یمشی
خروشیدن	خروش	آن یزار ، آن یصیح

خریدن	خر	آن یشتري
خزیدن	خز	آن یزحف
خُستن	خل	آن یُجهد ، آن یجرح ، آن یضر
خشکیدن	خشک	آن یجف ، آن یدوي
خلیدن	خل	آن یثقب ، آن یلسع
خمیدن	خم	آن ینحنی
خندیدن	خند	آن یضحك
خوابیدن	خواب	آن ینام
خواستن	خواه	آن یرغب ، آن یطلب
خواندن	خوان	آن یقرأ ، آن یغنی ، آن ینادی
خوردن	خور	آن یتناول ، آن یرتطم ، آن یأكل
خوفیدن	خوف	آن یخاف ، آن یخشی
خیسیدن	خیس	آن یبلل ، آن ینقع

- د -

دادن	ده	آن یعطی
داشتن	دار	آن یملك
دانستن	دان	آن یدرك ، آن یعرف
درخشیدن	درخش	آن یسطع
درویدن	درو	آن یحصد ، آن یجمع
دریدن	در	آن یفترس
دزدیدن	دزد	آن یسرق
دمیدن	دم	آن ینفث ، آن یشرق
دوختن	دوز	آن یخیط ، آن یثبت
دوشیدن	دوش	آن یحلب ، آن یستنزف
دویدن	دو	آن یجری ، آن یسرع
دیدن	بین	آن یری

- ر -

رُبودن	رُبای	آن یخطف ، آن یختلس ، آن یقتلع
رخشیدن	رخش	آن یسطع ، آن یبرق ، آن یلمع
رسیدن	رس	آن یصل ، آن یقدم
رُستن	روی	آن ینمو
رَستن	ره	آن ینجو ، آن یتخلص
رِشتن	رشت	آن یغزل
رفتن	رو	آن یذهب ، آن یتحرك ، آن ینتقل
رُفتن	روب	آن ینظف ، آن یکنس
روفتن		
رقصیدن	رقص	آن یرقص
رمیدن	رم	آن ینفر ، آن یحترز
رنجیدن	رنج	آن یتألم ، آن یتعب
رَندیدن	رَند	آن یقشر ، آن یشر
رویدن	روی	آن ینمو ، آن یرقي
ریختن	ریز	آن یُسيل ، آن یسكب ، آن یصیب
ریدن	رین	آن یتغوط

- ز -

زاریدن	زار	آن یبكي ، آن ینوح
زabیدن	زای	آن یلد
زدن	زن	آن یضرب
زِدودن	زِدای	آن یصرف ، آن یطرد
زیستن	زی	آن یعیش

- س -

ساختن	ساز	آن یصنع ، آن یبني ، آن یعمر
-------	-----	-----------------------------

سپردن	سپار / سپر	آن بودع ، آن يتحول
سپوختن	سپوخ	آن يناسب ، آن يليق
ستردن	ستر	آن يمحو ، آن يحك ، آن يصغي
ستدن	ستان	آن يحصل ، آن يقبض ، آن يأخذ
ستودن	ستای	آن يمدح ، آن يثنى
ستيزیدن	ستيز	آن يتشدد ، آن يتعصب في الخصومة
سرودن	سرای	آن يُنشد ، آن يغني
سرشتن	سریش	آن يختلط ، آن يمزج ، آن يعجن
سریدن	سرای	آن يُنشد ، آن يغني
سزیدن	سز	آن يناسب ، آن يليق
سُفتن	سُنب	آن يثقب ، آن ينثقب
سگالیدن	سگال	آن يخاصم ، آن يعادي
سنجیدن	سنج	آن يزید ، آن يقوم
سوختن	سوز	آن يحرق ، آن يشعل
سودن	سای	آن يلمس ، آن يحرك ، آن يدق

- ش -

شاشیدن	شاش	آن يتبول ، آن ينضح ، آن يُدر
شایستن	شای	آن ينهغي ، آن يليق
شتافتن	شتاب	آن يسرع ، آن يعجل
شدن	شو	آن يصير ، آن يصبح
شُستن	شوی	آن يغسل
شکافتن	شکاف	آن يكسر ، آن يقطع ، آن يفتت
شُکفتن	شکف	آن يفتح
شکيفتن		آن يصبر ، آن يهدأ
شُگفتن	شگفت	آن يعجب
شمردن	شمار / شمر	آن يعدّ ، آن يحسب

شناختن	شناس	آن يعرف ، آن يعلم ، آن یمیز
شنیدن	شنو	آن یسمع
شوریدن	شور	آن یثور ، آن یحرك

- ط -

طلبیدن	طلب	آن یطلب ، آن یدعو ، آن یتغی
طوفیدت	طوف	آن یسیل

- غ -

غارتیدن	غارت	آن یغیر ، آن یهاجم
غریدن	غر	آن یزبد ، آن یغرغر
غلطیدن	غلط	آن یخطیء
غنودن	غنو	آن یغفو ، آن یستریح ، آن یهدأ

- ف -

فرستادن	فرست	آن یرسل ، آن یطرد
فرسودن	فرسای	آن ینسی ، آن یمحو ، آن یسقط
فرمودن	فرمای	آن یقرر ، آن یامر
فروختن	فروش	آن یبیع
فریفتن	فریب	آن یعشق ، آن یتوله
فُشردن	فشار	آن یعصر ، آن یضغط
فهمیدن	فهم	آن یفهم

- ق -

قاپیدن	قاپ	آن یختلس ، آن یخطف
--------	-----	--------------------

- ك -

كَاستن	گاه	آن یخفف ، آن یقلل ، آن یرقق
--------	-----	-----------------------------

کاشتن	کار	آن یبذر ، آن یغرس
کاویدن	کاو	آن یتقب ، آن یقتفی
کردن	کن	آن یفعل ، آن یعمل
کُشتن	کُش	آن یقتل
کِشیدن	کِش	آن یسحب ، آن یزید ، آن یدخن
گُفتن	گفت	آن یطحن ، آن یفرم
کفیدن	کف	آن یهجر ، آن یترك
کِندن	کِن	آن یحفر ، آن ینقب ، آن یتف
کوچیدن	کوچ	آن یرحل
کوفتن	کوب	آن یدق ، آن یطحن
کوشیدن	کوش	آن یحاول ، آن یجتهد
- گ -		
گاییدن	گای	آن یغتصب
گداختن	گداز	آن یذیب ، آن یصهر
گذاشتن	گذار	آن یعبر ، آن یمر
گذشتن	گذر	آن یمضي ، آن ینقضي ، آن یخطر
گرازیدن	گراز	آن یزهو ، آن یتبخر ، آن یتکبر
گراییدن	گرای	آن یمیل ، آن یتمايل
گردیدن	گرد	آن یدور ، آن یصیر
گریختن	گریز	آن یهرب ، آن یضرّ
گریستن	گری	آن یبکی ، آن ینوح
گرفتن	گیر	آن یمسك ، آن یاخذ
گرویدن	گروی	آن یصدق ، آن یؤمن ، آن یدعن
گزاردن	گزار	آن یفسر ، آن ینتھی ، آن یؤدی
گزیدن	گز	آن یعض
گُزیدن	گُزین	آن یختار ، آن ینتخب
گساردن	گسار	آن یقضي ، آن ینقضي

گسترده	گستر	آن بنشر ، آن بفتح
گستن	گسل	آن ینفصل ، آن ینقطع
گشتن	گرو	آن یصیر ، آن یتحول
گشودن	گشای	آن یفتح
گفتن	گوی	آن یتکلم ، آن یقول
گماشتن	گمار	آن ینصب ، آن یتخدم
گنجیدن	گنج	آن یختزن ، آن یدخل
گنبدیدن	گند	آن یتعفن ، آن یتحلل
گواریدن	گوار	آن یغیر ، آن یهضم
گوزیدن	گوز	آن یضطرط

- ل -

لرزیدن	لرز	آن یرتعش ، آن یرتعد ، آن یرتج
لغزیدن	لغز	آن ینزلق ، آن یتعثر ، آن یزل
لمیدن	لم	آن یهدد
لنبدیدن	لند	آن یرطم ، آن یتتم
لنگیدن	لنگ	آن یعرج
لهیدن	له	آن یعصر ، آن یسحق
لیسیدن	لیس	آن یلمس

- م -

ماسیدن	ماست	آن یتجلط ، آن یتجمد
مالیدن	مال	آن یدهن ، آن یحک ، آن یلف
ماندن	مان	آن یظل ، آن یقی
مردن	میر	آن یموت
مکیدن	مک	آن یرضع
مولیدن	مول	آن یتردد ، آن یتعثر
مویدن	موی	آن یحزن ، آن یرثی

- ن -

نازیدن	ناز	آن يتدلل
نالیدن	نال	آن يشكو ، آن يتألم (بصوت) ، آن يبيكي
نامیدن	نام	آن يسمى ، آن يسم ، آن يدعو
نشستن	نشین	آن يجلس ، آن يستقر
نکوهیدن	نکوه	آن يلوم ، آن يذم ، آن يعيب
نگاشتن	نگار	آن يحرر (مكتوباً) ، آن يرسم
نگريستن	نگر	آن ينظر ، آن يلحظ ، آن يعتني
نمودن	نمای	آن يبدو ، آن يبيدي
نواختن	نواز	آن يشفق ، آن يلاطف ، آن يمنح
نوردیدن	نورد	آن يطوي ، آن يقطع ، آن يقضي
نوشتن	نویس	آن يكتب
نوشیدن	نوش	آن يشرب ، آن يمتص ، آن يتناول
نهادن	نه	آن يضع ، آن ينصب ، آن يعيىء
نيهفتن	نهان	آن يخبيء ، آن يستر ، آن يكتم
نيوشیدن	نيوش	آن يصغي ، آن يستمع ، آن يقبل

- و -

ورزیدن	ورز	آن يجتهد ، آن يعمل ، آن يسعى
وزیدن	وز	آن يهب

- ه -

هراسیدن	هراس	آن يخاف ، آن يرتعب
هشتن	هل	آن يضع ، آن يطابق

- ي -

يارستن	يار	آن يجرؤ ، آن يقدم ، آن يقدر
يازیدن	ياز	آن يمد
يافتن	ياب	آن يجد ، آن يحصل